

Sygn. akt: II C 270/18

POSTANOWIENIE

dnia 4 maja 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Mączkowska

po rozpoznaniu w dniu 4 maja 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. P.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia

postanawia:

oddalić wniosek o udzielenie zabezpieczenia.

sędzia Małgorzata Mączkowska

Sygn. akt: II C 270/18

UZASADNIENIE

do postanowienia z dnia 4 maja 2020 r.

Powód D. P. pozwem z dnia 22 marca 2018 r. wystąpił przeciwko pozwanemu (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 395.611,85 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty – wobec uznania części z zapisów umowy o kredyt za niedozwolone, a w konsekwencji uznania umowy kredytu za nieważną, ewentualnie o zapłatę kwoty 107.691,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty – wobec uznania części z zapisów umowy o kredyt za niedozwolone i bezskuteczne, a także o zasądzenie kwoty 12.219,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty – wobec uznania umowy ubezpieczenia niskiego wkładu za nieważną.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 20 marca 2008 r. zawarł z pozwanym umowę o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...), waloryzowany kursem CHF. W toku zawierania umowy, pomimo, że powód jest konsumentem, nie został należycie poinformowany o treści umowy, konsekwencjach jej zawarcia, ryzyku kursowym, zasadach spłaty i denominacji kredytu ustalonych przez bank. Zdaniem powoda, nieważne są zapisy umowy dotyczące obowiązku spłaty rat kapitałowo-odsetkowych w złotych po uprzednim ich przeliczeniu według kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej banku obowiązującej na dzień spłaty z godziny 14.50. Powód podniósł, że bank mógł dowolnie kształtować powyższy kurs i w ten sposób manipulować wartością spłaty. Nieważne są również postanowienia umowy dotyczące sposobu indeksacji zobowiązania z uwagi na ich brak precyzyjnego uregulowania. Eliminacja obu powyższych abuzywnych zapisów dotyczących indeksacji kredytu w walucie obcej oraz zasad przeliczania raty na CHF skutkuje nieważnością całej umowy. Dlatego też powód domaga się od pozwanego zapłaty kwoty 395.611,85 zł stanowiącej sumę wpłaconych

rat kapitałowo-odsetkowych, ewentualnie zapłaty kwoty 107.691,05 zł stanowiącej różnicę pomiędzy wartością rat liczonych według LIBOR 3M i marży 0,90% liczonej w złotych a rzeczywiście zapłaconymi ratami (pozew – k. 3-9).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, zaprzeczając, aby umowa kredytu była nieważna (odpowiedź na pozew – k. 65-102).

W piśmie z dnia 21 kwietnia 2020 r. powód złożył wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez wstrzymanie obowiązku dokonywania przez powoda spłaty rat kredytu w wysokości i terminach określonych umową kredytu z dnia 20 marca 2008 r. w okresie od dnia wydania orzeczenia w przedmiocie zabezpieczenia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, a także poprzez zakazanie pozwanemu składania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu z dnia 20 marca 2008 r. w okresie od dnia wydania orzeczenia w przedmiocie zabezpieczenia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie.

Uzasadniając powyższy wniosek powód wskazał, że przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest stwierdzenie nieważności umowy kredytu, w konsekwencji czego powstanie obowiązek zwrotu przez pozwanego wpłaconych przez powoda rat. Zdaniem powoda, uprawdopodobnił on w stopniu znacznym swoje roszczenie, zaś w ostatnim czasie kurs franka szwajcarskiego wzrósł o około 10%, co powoduje konieczność uiszczania rat w wyższej wysokości, co w połączeniu z możliwością spadku dochodów powoda w związku z epidemią uzasadnia zabezpieczenie roszczenia. Wypowiedzenie umowy przez bank powodowałoby możliwość dochodzenia zapłaty całej kwoty wraz z karnymi odsetkami, a także umieszczenie danych powoda w rejestrze Biura (...) (wniosek o zabezpieczenie – k. 393-394v).

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o zabezpieczenie nie jest zasadny. Zgodnie z art. 730 § 1 k.p.c., w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia, przy czym zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, określony w art. 730¹ § 2 k.p.c., zgodnie z którym interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub znacznie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Zdaniem Sądu, powód nie uprawdopodobnił dostatecznie roszczenia ani istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Ponadto żądany przez powoda sposób zabezpieczenia jest niedopuszczalny.

Przedmiotem żądania powoda w niniejszej sprawie jest żądanie zasądzenia kwoty pieniężnej. Powód zgłosił takie żądanie zarówno jako żądanie główne oraz jako żądanie ewentualne. W pozwie powód wyraźnie określił, że domaga się zapłaty od pozwanego na swoją rzecz wskazanych kwot pieniężnych. Powód powołał się przy tym na nieważność umowy, ewentualnie na bezskuteczność poszczególnych jej zapisów. Jasnym jest zatem, że powód żąda zapłaty kwoty pieniężnej, jako podstawę wskazując na nieważność umowy. Powód nie zgłosił odrębnego żądania w postaci ustalenia nieważności umowy. Jest to tym bardziej klarowne, że powód jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

We wniosku o zabezpieczenie powód powołał się na to, że „przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest stwierdzenie nieważności umowy z dnia 20 marca 2008 r.”, dalej wskazując, że powód opiera swoje roszczenie na wadliwości umowy, czego konsekwencją będzie obowiązek zwrotu ze strony banku należności z tytułu wpłaconych przez powoda rat kredytowych. Także zatem z tego zapisu nie wynika, aby żądanie ustalenia nieważności umowy było odrębnym żądaniem pozwu, ale że ustalenie nieważności umowy kredytu ma charakter przesłankowy i ma uzasadniać uwzględnienie żądania zasądzenia kwot pieniężnych dochodzonych pozwem. Powód w żadnym sposobie nie zmienił żądania pozwu, w tym nie dokonał jego rozszerzenia.

Zgodnie z art. 747 k.p.c., zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez:

- 1) zajęcie ruchomości, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunku bankowego albo innej wierzytelności lub innego prawa majątkowego;
- 2) obciążenie nieruchomości obowiązanego hipoteką przymusową;
- 3) ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej lub której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu;
- 4) obciążenie statku albo statku w budowie hipoteką morską;
- 5) ustanowienie zakazu zbywania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 6) ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązanego albo zakładem wchodzącym w skład przedsiębiorstwa lub jego częścią albo częścią gospodarstwa rolnego obowiązanego.

Powyższe wyliczenie sposobów zabezpieczenia roszczeń pieniężnych ma charakter enumeratywny i stanowi zamknięty katalog sposobów zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Oznacza to, że nie jest możliwe zastosowanie innych sposobów poza wymienionymi w art. 747 k.p.c.

Odmierna formuła została zastosowana przy zabezpieczeniu roszczeń niepieniężnych, gdzie w art. 755 k.p.c. wymieniono niektóre ze sposobów zabezpieczeń, wskazując, że sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych.

W niniejszej sprawie powód wystąpił z żądaniem pieniężnym, gdyż domaga się zapłaty sumy pieniężnej. W art. 747 k.p.c. nie został przewidziany sposób zabezpieczenia roszczenia pieniężnego poprzez wstrzymanie obowiązku dokonywania przez powoda spłaty rat kredytu oraz poprzez zakazanie pozwanemu składania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Oznacza to, że w niniejszej sprawie nie jest możliwe dokonanie zabezpieczenia w taki sposób.

Natomiast żądanie zabezpieczenia poprzez zakazanie pozwanemu składania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy należy uznać w ogólnie za niedopuszczalne. Brak jest bowiem podstaw do zakazywania pozwanemu składania oświadczenia woli. Natomiast skuteczność takiego oświadczenia może być przedmiotem badania przez sąd.

Niezależnie od powyższego, powód nie uprawdopodobnił roszczenia ani interesu prawnego w jego zabezpieczeniu. Nie przesądzając na obecnym etapie postępowania o zasadności powództwa, to o ile można uznać za uprawdopodobnione, że umowa kredytu lub jej poszczególne części jest nieważna lub nieskuteczna wobec powoda, o tyle nie można uznać za uprawdopodobnione, że powód ma roszczenia pieniężne wobec banku, a jeśli tak, to w jakiej wysokości.

Interes prawny w zabezpieczeniu istnieje, jeżeli brak zabezpieczenia może uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób może uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Powód nie uprawdopodobnił, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub co najmniej poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Fakt wzrostu kursu CHF o 10%, a co za tym idzie obowiązek zapłaty raty kredytowej w wyższej kwocie oraz potencjalna możliwość niższych dochodów powoda, na którą powołano się nawet bez podania uzasadnienia, nie mówiąc już o uprawdopodobnieniu tej okoliczności, nie stanowią wystarczającej podstawy do uznania, że powód ma interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd orzekł jak w sentencji.

sędzia Małgorzata Mączkowska